

Як релігія вплинула на українське суспільство?

Церква – невід’ємна частина життя християнина. В її стінах читають Слово Боже, проводять обряди. Як вплинула церква на розповсюдження та сприйняття Біблії на українських теренах? Далі в сюжеті.

На слов’янських землях з приходом християнства постала потреба перекладу Біблії. Для цього моравський князь Ростислав запросив місіонерів Кирила та Мефодія. Вони не тільки перекладали Святе Письмо, а й створили писемність для цієї мети.

Сергій Молчанов – керівник Адвентистської церкви в Східно-Дніпровському регіоні: “Всегда, куда приходило христианство, оно приносило Священное Писание. Это великое событие. В своё время моравский князь пригласил известных нам Кирилла и Мефодия для того, чтобы они перевели Библию на славянский язык. Они успели перевести только Евангелие и Псалтырь. Они принесли нам письменность: глаголицу, кириллицу, это говорит о том, насколько важно Священное Писание, ведь смысл Реформации – это принести Священное Писание людям”.

Хроніст реформаційних рухів Анджей Венгерський називає Кирила та Мефодія першими слов’янськими реформаторами. Вони дали можливість вивчати Святе Письмо доступною мовою.

Вікторія Любашенко – доктор філософських наук, професор: “Є дуже унікальне джерело-хроніка, її автор видатний діяч польської Реформації, сам він чех Анджей Венгерський «Слов’янська Реформація». Цікаво з чого він починає цю хроніку. Він починає зі святих Кирила і Мефодія. Чим вони його так привернули? Відкрили духовне багатство Біблії православному народу”.

У часи Речі Посполитої тепер уже Реформація зробила Біблію

доступною. Але проблема полягала в тому, що селяни не могли скористатися цим здобутком, адже були неписьменними.

Сергій Молчанов – керівник Адвентистської церкви в Східно-Дніпровському регіоні: “Реформація очень много принесла в Европу, в Речь Посполитую, в Западную Украину. Вопрос в другом. Дело в том, что Реформацию в Польше приняли магнаты, приняли шляхтичи, но не приняла сельская местность, им Реформація была чужда, потому что селяне были безграмотные, не читали Священное Писание”.

У Середньовіччі Церква стояла між людиною та Богом. Вона взяла на себе повноваження, які Біблія церкві не надає. Через це і почалася Реформація.

Вікторія Любащенко – доктор філософських наук, професор: “Середньовічна церква абсолютно не відповідає тій візії, тому образу ранньої церкви. Фактично ця ідея і знайшла продовження і на найвищому рівні. Це стало перед Мартіном Лютером. Що таке «Sola» насправді? Це заперечення церкви у справі спасіння між людиною і Богом”.

Ольга Романенко – кандидат економічних наук: “Ми знаємо, як Біблію спалювали, вирізали, вилучали з життя суспільства. Реформація прямо впливала на життя народу, через те, що вони почали читати Біблію, і намагалися виконувати Десять Заповідей”.

Завдяки Реформації утворилися нові релігійні течії. Але на фоні пережитого церковного досвіду, вихідці з традиційних церков мали суперечки і конфлікти. Через це протестантизм не став однорідним напрямком.

Ігор Ісіченко – доктор філологічних наук, архієпископ Української автокефальної православної церкви (оновленої): “Неможливо говорити про протестантизм як єдине цілісне явище. Воно різноманітне, внутрішньо суперечливе, часом досить хаотичне, особливо коли людина приходить у протестантську громаду на хвилі обурення пережитими у традиційній –

православній чи католицькій – церкві духовними ранами”.

У Середньовічній церкві на богослужіннях читали Святе Письмо. На Сході користувалися Біблією в церковнослов'янському перекладі, який був більш-менш зрозумілим широкій людині, а на Заході – в латинському перекладі, який не розуміла більшість прихожан.

Сергій Молчанов – керівник Адвентистської церкви в Східно-Дніпровському регіоні: “Церковь для того, чтобы быть посредником между человеком и Богом, всегда требовала, чтобы люди слышали священное Писание на непонятном языке. Это очень интересно. Когда я прихожу в церковь, и я ничего не понимаю, задаю вопрос священнику, священник начинает мне толковать – это говорит о том, что моим разумом, моим восприятием Бога можно управлять. Поэтому церковь считала, что только латынь является священным языком и туда вмешиваться нельзя, православная церковь считала, что это церковно-славянский язык и туда вмешиваться нельзя”.

Вікторія Любащенко – доктор філософських наук, професор: “Церква прибирається з тої частини стосунків між людиною і Творцем де вона виконує зайві функції, де вона зайва. Адже, Господь спасає своєю благодаттю, благодать дається тільки Господом, Він дає Своєю волею кожній людині”.

На українських землях протестантизм не став домінуючим релігійним напрямком. Але Реформація стала поштовхом до перекладу Біблії зрозумілою мовою. Так виникають Пересопницьке Євангеліє, Острозька Біблія.

Віктор Хаустов – пастор Української лютеранської церкви в м. Харкові: “Українські етнічні протестантські церкви після епохи Реформації не склалися, але тим не менше, історики, такі, як Іван Огієнко та Михайло Грушевський виділяють вплив Реформації на українську людину, в першу чергу – зацікавленості духовними справами і в перекладах Біблії на живу народну мову. Такими прикладами є Пересопницьке Євангеліє, яке було

перекладене з лютеранського Євангелія... з польської мови. також, саме в цю епоху в 1581 рік Іван Федоров друкує Острозьку Біблію”.

Задовго до Реформації християни на українських землях мали переклади Євангелій. Остромирове Євангеліє – найдавніша книга на Русі.

Сергій Молчанов – керівник Адвентистської церкви в Східно-Дніпровському регіоні: “Мы должны признать, что украинская церковь имела и свои корни, это исторический факт. Ещё в XI веке мы имели Архангельское Евангелие. Тогда новгородские земли – это тоже была Киевская Русь. Мы имели Остромированное Евангелие, это источники серьёзные, это источники Евангелия Иисуса Христа, они были известны. Юрьевское Евангелие”.

Основою протестантської течії стало правильне розуміння того, якою має бути церква, які її повноваження і функції.

Вікторія Любащенко – доктор філософських наук, професор: “Оця основна ідея «що є церквою?» і була покладена в підвалини протестантизму. Що таке протестантизм – це одна з модель реформи церкви. Тільки та модель, яка перевернула з ніг на голову церкву. Не церква визначає в першу чергу що є Біблія, а Біблія, що є церква”.

Сьогодні ми зустрічаємо церкви, де вивчення Слова Божого стоїть ледь не на останньому місті. Основою стали обряди, які самі по собі вже не можуть визначати стосунки людини та Бога. Протестантизм фактично повернув Біблію рядовим християнам і в православ'ї, і в католицизмі.

Сергій Молчанов – керівник Адвентистської церкви в Східно-Дніпровському регіоні: “Обрядовость церковей уже в наше время становится сложным препятствием между Богом и человеком. Когда человек видит Бога в обрядах, то тяжело увидеть Самого Бога. Поэтому хотелось бы, чтобы и там больше обращали внимание на Священное Писание. Слушая современных православных священников, там у многих идёт волна возвращение к Библии, к

Священному Писанию”.

**Максим Балаклицький, Оксана Соловйова, Вадим Деревенчук,
Олександр Федоров, “Вісті надії”**